

УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНИЙ РЕНЕСАНС 20–30-Х РОКІВ XX СТОЛІТТЯ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

*Ковальов В.Є., Національний університет цивільного захисту України
НК – Гонтаренко Л.О., кандидат психологічних наук, доцент*

Український культурний ренесанс 1920–1930-х років був винятковим періодом в історії України. Його суть полягала в активному розвитку національної культури, літератури, мистецтва, театру і кіно в умовах політичної нестабільності. Проблема полягає в тому, що, попри великий культурний внесок, цей період завершився масовими репресіями, що знищили або придушили більшість творчої еліти України. Це створює запитання: якими були особливості цього культурного підйому і чому він зазнав такого трагічного завершення?

Актуальність дослідження зумовлена відродженням інтересу до національної історії та культури, особливо в контексті сучасних процесів державотворення та культурної ідентифікації України. За останні роки опубліковано чимало досліджень, зокрема праці Юрія Лавріненка ("Розстріляне відродження"), Івана Дзюби, що розглядає проблему русифікації та репресій, а також Михайла Слабошпицького, який досліджує творчість українських письменників цього періоду. Однак, наукова дискусія щодо можливостей повного відродження та вивчення творчої спадщини цього періоду залишається відкритою, що робить тему дослідження ще більш важливою для сучасної української культури.

Метою цієї статті є вивчення особливостей українського культурного ренесансу 1920–1930-х років, аналіз причин його виникнення та розгляду факторів, які призвели до його трагічного завершення. Стаття також прагне оцінити вплив цього періоду на формування української національної ідентичності та дослідити перспективи збереження і розвитку культурної спадщини цього часу.

У дослідженні використано історико-культурологічний підхід для аналізу розвитку літератури, мистецтва, театру та кіно в умовах політичних і соціальних змін. Також застосовано порівняльний метод для розгляду відмінностей між українськими та європейськими культурними процесами в той період. Архівні джерела, літературні та мистецькі праці діячів "Розстріляного відродження" є основними матеріалами для аналізу.

Варіанти вирішення поставленої проблеми

1. Збереження та популяризація спадщини. Необхідно продовжувати відновлення забутих або маловідомих творів діячів українського ренесансу, їх реабілітацію та публікацію в нових

виданнях. Архівні документи та дослідження повинні стати доступними для широкого загалу.

3. Освітня реформа. У програму середньої та вищої освіти важливо інтегрувати матеріали про український ренесанс, адже це допоможе виховувати молоде покоління в дусі національної самосвідомості.

4. Культурні ініціативи. Важливо продовжувати створювати культурні проекти, фестивалі, виставки, присвячені митцям "Розстріляного відродження". Вони не лише відродять інтерес до цього періоду, а й допоможуть краще розуміти сучасні культурні процеси.

Український культурний ренесанс 1920–1930-х років залишив глибокий слід в історії української культури, попри масові репресії, які трагічно обірвали цей період. Цей культурний підйом продемонстрував, що національне відродження є можливим навіть в умовах політичної нестабільності. Подальше дослідження має зосереджуватися на відновленні культурної спадщини цього часу та аналізі впливу його здобутків на сучасну українську культуру. Важливо, щоб творча спадщина ренесансу залишалася невід'ємною частиною національної пам'яті і використовувалася для розвитку нових поколінь митців та інтелектуалів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження: Антологія 1917–1933. – Київ: Смолоскип, 2001.
2. Дзюба І. Інтернаціоналізм чи русифікація? – Київ: Либідь, 1998.
3. Слабошпицький М. Українська література ХХ століття. – Київ: Генеза, 2005.
4. Семенюк Г. Літературні портрети діячів Розстріляного відродження. – Львів: Світ, 1993.

УДК 908 (477.63)

ДО ПИТАННЯ ПРО ФІЛОСОФСЬКІ ПОГЛЯДИ Г. СКОВОРОДИ

*Коліщак В., Національний університет цивільного захисту України
НК – Хорошев О.М., к.і.н., доцент*

Українську науку неможливо уявити без постаті Григорія Савича Сковороди. 2024 рік – це 230-та річниця з дня смерті видатного українського вченого, педагога, самобутнього філософа та музиканта Григорія Савовича Сковороди.